

Tzitziot Tzrichot Kavanah

R. Mois Navon

Beit HaKenneset HaSefaradi BeRimon – Shelach/Korach 5781

Today it is in fashion to believe in “what you see is what you get” – that the world is wholly and solely physical; that science can explain everything as grounded in the physical. They call this position – physicalist, materialist. There is, however, one small thing, inside our heads, that is unexplainable, and that is our consciousness. Our ability to experience our world in our own subjective way is inaccessible to any third party. No matter who many sensors you connect to my brain science can only see wave forms, it cannot see how I feel. How I perceive blue is unlike how any one else perceives blue. How I feel when I see the color blue is unlike how anyone else feels in reaction to seeing blue. And this all the more so true for the other ways I experience the world – how a steak tastes and how I experience it.

Conscious experience is meta-physical and remains a conundrum to science and philosophy. It is this quality of consciousness that brings people to equate it, in one way or another, with the spiritual, with a soul. An it is for this reason that physicalists reject it’s existence. For if there is something metaphysical within us there could be someone metaphysical outside of us who could make metaphysical demands of us.

And this brings us to the famous story of Korah and his Talit sheKulo Tekhelet:

מדרש תנחומא (ורשא) פרשת קרח סימן ב

... אחז”ל חכם גדול היה קרח ... כשאמר משה “ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת” (שם /במדבר/ טו), מה עשה קרח? מיד צוה ועשה מאתים וחמשים טליתות תכלת ונתעטפו בהן אותן חמשים ומאתים איש ראשי סנהדרות שקמו על משה כענין שנאמר “ויקומו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים”, ומי הם? נשיאי עדה קרואי מועד אנשי שם, עמד קרח ועשה להם **משתה** ונתעטפו כולן בטליתות תכלת, ובאו בני אהרן ליטול מתנותיהן חזה ושוק הימין, עמדו כנגדן ואמרו להם מי צוה אתכם ליטול כך, לא משה? לא נתן לכם כלום שלא דבר עמו המקום מזה! ...

As an interesting side note, I find it quite telling that the midrash uses the term “Mishteh” because Mishteh (“Symposium”) is the name of a famous philosophical dialogue written by Plato. Could it be that Hazal were here putting Korah in the camp of the Greeks, showing that he was evincing a philosophy that runs counter to Jewish thought?

Be that as it may, clearly Korah was out of line with Jewish principles. To understand just how much, let’s learn a halacha on Tzitzit that has an interesting philosophical twist.

RSZA (Halichot Shelomo, p. 25) says that the fulfillment of the mitzvah of tzitzit, like all mitzvot, requires kavana. Mitzvot Tzrichot Kavana. So if one wears tzitzit w/o kavana – e.g., he put on a tallit because he was cold – he does NOT fulfill the mitzvah of tzitzit. That said, one is not considered to be “mevatel asch” since the tzitzit themselves are kosher.

This brings him to a question, more philosophical than halachic:

RSZA asks why do we think one fulfills a mitzvah when you wear a tallit?! That is, why isn't it like the mitzvah of Maakeh? You have a house that is in need of a Maakeh; you put up the Maakeh and you fulfill the mitzvah. You can live in the house every day many years – but you do not fulfill the mitzvah of Maakeh every time you walk in the house!

Similarly, you have a begged that is in need of tzitzit, you put them on and fulfill the mitzvah – why should you be considered to fulfill the mitzvah every time you wear them?! RSZA proposes that the answer is that the mitzvah of tzitzit is not about putting the strings on the begged but as the Torah says: “u'r'eetem oto u'z'chartem et kol mitzvot hashem veasitem otam” – so IKAR HaMitzvah is not to put on the tzitzit but to WEAR the begged to SEE and REMEMBER and DO THEM.

It is about the kavana. It is about being conscious of your actions.

And that brings us back to Korah and his tallit shekulo tekhelet. Korah was like the physicalists of our day, claiming, as it were: I have a tallit that is made entirely of blue strings, why should I put on another 4 blue strings?!? In what way does your commandment of 4 blue strings change anything that I have not already fulfilled physically by all my hundreds of blue strings?! The answer is that the mitzvot are not about the physical, they are about the metaphysical. They are about realizing that we have a metaphysical component to our being – our consciousness, our soul – and it is to this dimension that the commandments come to address – demanding – kavana, conscious awareness within our own subjective experience. We are to fulfill them to fulfill our soul, our being, and thus experience the ultimate metaphysical being – the Creator and Command-er of the mitzvot.

Shabbat Shalom.

פרק שלישי

ציצית

מצות ציצית

א. הלוכב ציצית ולא נתכוין למצוה א, אף-על-פי שלא קיים בזה מצות ציצית, נראה המכל מקום לא חשיב כעובר על עשה ב. ולכן מותר ללוכשה כשהוא במקום האסור בדברי תורה, כגון בית הכסא או בית המרחץ, אף-על-פי שנכון שלא לכוין או לשם מצוה¹.

דבר הלכה

מעצמנו, מ"מ פשוט הוא דנציית דכתיב צו וראיתם אותו וזכרתם, מסתבר דזהו עיקר המצוה, שילבש בגד של ד' כנפות שיהי' צו ציית כדי שיראה ויזכור, וכן צמזמה שהיא להזכיר יחוד שמו ימברך בכל פעם שנכנס ויואל, לכן המזוזה היא עיקר, ומקיים שפיר מצוה בכל רגע, משא"כ צמעקה, אטו מעקה קדושה אית צי, הלא כל עיקרו אינו צו אלא למנוע את התקלה², ולכן אין שום חילוק בין הדר ציית שיש צו מעקה לדר ציית שלגמרי לא חייב צמעקה, והוא פשוט.

ב. דכיון שהציית כשרים למצוה צלי שום פגם וחסרון ואם רק יתכוין למצוה יוכל שפיר לקיים את העשה, ככה"ג שפיר אמרינן דאע"ג שלא עשה מצוה אס לא כיון, מ"מ גם ציטול עשה ליכא, כיון שאינו מחויב כלל בעשיית ציית צבגד זה, ודלא כהצה"ל (סי' ס' ד"ה ו"א)³.

א. בעיקר הך מלחא יש לדון, דמנלן שהלובש טלית מצויצת מקיים מצוה עשה בלבישתו, והרי אפשר שרק אס לובש בגד של ד' כנפות שאין צו ציית, והוא ממחייב צהטלת ציית, רק אז הוא מקיים המצוה, אבל לאחר שכבר יש צו ציית דינו כנכנס ציית שיש מעקה צבגדו דלא נזכר כלל בשום מקום דמקיים מצוה צכך, ודוחק לומר דידעינן ליי מזה שמוותר ללוכשו אע"פ שיש צו כלאים והיינו צע"כ משום דאחי עשה דציית דחי לאו דשעטנו.

וכמו כן צ"ע מנלן שהדר ציית שיש צו מצוה מקיים מצוה בכל רגע, ודלמא רק לקצוע מצוה הוא דהוי מצוה ואילו אח"כ רואים את הציית שיש צו מצוה ציית שיש לו מעקה, דלא מקיים כלל שום מצוה צמה שהוא דר צכוכו, דהא אידי ואידי חוצת הדר יניחו.

וגראה דאף שאין לנו לדרוש קראי

ארחות הלכה

1. מנחת שלמה סי' א'. 2. ומשי"ב בשבלי הלקט (הלי' חנוכה סי' קפ"ה) דאסור לדרוס על מעקה משום דחשיב בווי מצוה, הוא פלא. כתבי תלמידים. 3. מנחת שלמה שם. וראה מלואים סי' א'.